

Titel: Kapitel XIX.

Citation: "Kapitel XIX.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e27941.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel XIX.

Efterforskning.

M 187 og 18«.

Om Politiets Stilling i Forhold til den egentlige Anklagemyndighed, jfr. Bemærkningerne til Kapitel IV ovenfor S. 22 ff. I § 188. 2det Punktum, ligger blandt andet, at Overanklageren kan beordre Politiet til at foretage de i 2det Afsnit ommeldte Handlinger, forsåvidt disse kunne foretages af Politiet uden Beslutning af Retten, jfr. særlig §§ 115. 129, 133, 137, 2det og 3dje Stykke, 145. 158. 159. andet Stykke, 160.

§ 189.

De indgående Forskrifter for Politiets Afhørelse af Anmelderen, som indeholdes i det tidligere førstags § 215, 1ste Stykke, ere udeladte som selvfølgelige.

§ 191.

Naar det er foreskrevet, at Politimesteren eventuelt stal erklære. om Grunden til hans Vægning ved at forfølge Sagen er den, at den formentlige Lovovertrædelse ikke antages at være Genstand for offentlig Forfølgning eller den, at Anmeldelsen ikke har tilstrækkeligt Grundlag, er Tanken heri bl. a., at der i sidste Tilfælde kan være Opfordring for den Private til at søge et fyldigere Materiale tilvejebragt, for derefter påny at

forelægge Politimesteren Sagen, noget, der derimod ikke bliver Tale om i første Tilfælde.

Iøvrigt har Reglen i denne Paragraf særlig Betydning med Hensyn til den i § 36 hjemlede subsidiære private Påtale (Kap. XXXI). I Politisager, og hvor den Private fremsætter Begæring om retslig Forundersøgelse, vil den i 1ste Stykke ommeldte Erklæring kunne afgive den i sidste Stykke af § 368 forlangte Legitimation, medens der i Overanklager-Sager iøvrigt må tilvejebringes en Erklæring fra overanklageren.

§ 192.

Denne Paragrafs 2 første Stykker, der ere optagne efter det tidligere førstags, indeholde en abstrakt Angivelse af Efterforskningens Øjemed, en Angivelse, der imidlertid først faar sin rette Belysning, naar den sammenholdes med Udkastets øvrige Hovedbestemmelser om Efterforskning og Forundersøgelse; og her må det da særlig erindres, at nærværende Udkasts § 19§ ikke som det tidligere førstags tilsvarende Paragraf (§ 221) kræver retslig Forundersøgelse som en ubetinget nødvendighed. såsnart Retshandlinger begæres mod en Mistænkt, uden at der dog samtidig rejses Tiltale mod denne ved den dømmende Ret. (Ifr. S. 128).

Reglen i Paragraffens 3dje Stykke fandtes ikke udtrykkelig udtalt i det tidligere førsttag. Den er imidlertid uundværlig. Hvis den Bevisførelse, der er Tale om, er Vidneførsel eller Syn eller Skøn, og der er Fare for, at vedkommende Vidne eller Syns- eller skønsmand ikke kan fores igen under Domsforhandlingen, bor Vedkommende normalt edfæstes; er Øjemedet derimod kun at fæstne et Vidnes Hukommelse, medens det endnu har det omspurgte Forhold i frist Minde eller give Syns- eller skønsmand Lejlighed til at syne en Ting, medens denne endnu består, og Bevisførelsens øjemed derfor må antages at kunne nås uden Edfæstelse, bor denne undlades (Ift. § NI).

§ 193.

2det Stykke sigter til §§ 133, 137, 139, 145. 160 og 161. '

De i 3dje Stykke omhandlede Rapporter angående foretagne Efterforskningshandlinger skulle vedlægges begæring om' retslig Forundersøgelse (jfr. § 202, 1ste Stykke), hvorefter det beror på vedkommende Undersøgelssdommer, hvornår og i hvilket Omfang de skulle fremlægges til Retsbogen (ifr. § 202, 2det Stykke).

§ 194.

Paragraffen angår, således som det fremgår af Henvisningen til § 33, kun Overanklager-Sager. Om Politisager se § 198, 2det Stykke.'

§ 195.

Den Hovedforandring, der indeholdes i nærværende Paragraf sammenlignet med det tidligere forslags"tilsvarende Paragraf, er alt tidligere fremhævet (jfr. ovenfor S. 128). Imedens det tidligere førsttag nemlig ubetinget krævede Sagens Overgang til Retten enten gennem begæring om retslig Forundersøgelse eller gennem Iværksættelse as Tiltale, såsnart der begæredes Retshandlinger foretagne „mod en Mistænkt", er der efter nærværende Udkast Intet til Hinder for, at Sagen forbliver På Efterforstningsstadiet til Trods for sådanne Handlingers Foretagelse, forsåvidt ikke netop Politimesteren selv ønsker retslig Forundersøgelse eller har nødvendig Brug for Rettens Medvirken til en Beslaglæggelse. Ransagning, Anholdelse eller Fængsling. men på Grund af Rettens vægring ikke kan opnå sådant uden ved samtidig at begære retslig Forundersøgelse.

Iøvrigt stal med Hensyn til Paragraffens enkelte Bestemmelser følgende bemærkes:

Spørgsmålet om, til hvilken Ret den i 1ste Stykke omtalte begæring stal fremsættes, vil være at afgøre efter Reglen i § 50 (jfr. Bemærkningen til denne ovenfor S. 50). — Naar der i 2det Stykke, 1ste Punktum, tales om, at Lovens Regler iøvrigt kunne være til Hinder for at tage Begæringen til følge, sigtes der herved til sådanne Regler som f. Eks- Reglerne om inkompetente Vidner (§ 99 in 2ns), om Grænserne for Vidners eller Syns- og skønsmands Mødepligt (§ 101, jfr § 124),'o. lign. — Bestemmelsen i 2det Stykke, 2det Punktum, udtaler i Form af en udtrykkelig Regel en sætning, som sikkert også må have været bestemt til at gælde efter det tidligere Forslå, men som her måtte udledes slutningsvis af Bestemmelserne i de forskellige Kapitler i andet Afsnit; i det tidligere førsttag var der også forsåvidt mindre Trang til at give Reglen direkte Udtryk, som der jo i dette indeholdtes en Bestemmelse om, at der i Forbindelse med Begæring om Foretagelsen af Retshandlinger mod en Mistænkt altid skulde begæres en under Rettens Ledelse stående Forundersøgelse. At de pågældende Retshandlinger nødvendigvis må stilles under Rettens selvstændige Bedømmelse, er i Virkeligheden kun en simpel Konsekvens af, at man til disse normalt eller ubetinget

kræver Beslutning af Retten (jfr. §§ 133, 145, 15§ og 156' samt 166), idet den Betyggelse for Borgerne, der derved tilstræbes, selvfølgelig ikke vilde nås, hvis Retten var pligtig uden videre at efterkomme Politimesterens Begæring, såsnart det blot var legalt muligt at efterkomme den. Retten må følgelig ikke blot undersøge, om de almindelige legale Betingelser ere til Stede, men yderligere skønne over, såvel om der foreligger tilstrækkelige Data til at formode, at en Forbrydelse er begået, som om Undersøgelsens Fremme virkelig kræver det begærte Skridt. Modsætningsvis ligger det i den heromhandlede Regel, at Retten ikke er beføjet til at øve et lignende selvstændigt skøn med Hensyn til en af Politimesteren begært Afhørelse af Vidner eller Indkaldelse og Afhørelse af en Sigtet, men kun kan vægre sig ved at efterkomme Begæring om sådant efter Neglen i 2det Stykke. 1ste Punktum. Med Hensyn til retslige Besigtigelser og Udmeldelsen af Syns- eller skøns mænd, må Reglerne i §§ 11§ og 116 medføre, at Retten kan vægre sig v?d at efterkomme en begæring om sådant Skridt, naar den ikke finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt til Sagens Oplysning, ligesom den selvfølgelig kan vægre sig af de i nærværende Paragraf, 2det Stykke, 1ste Punktum, nævnte Grunde. Forsåvidt endelig Politimesteren skulde forlange Rettens Bistand til at få en Sigtet indlagt til Observation, må der efter Indholdet af § 128 tilkomme Retten et frit skøn over saadan Forholdsregels Betimelighed og Forsvarlighed. — Enhver Nægtelse fra Rettens Side af at efterkomme en af Politimesteren i Henhold til denne Paragraf fremsat Begæring kan af Sidstnævnte gøres til Genstand for kære i Henhold til § 346.

§ 196.

2det Stykke er således at forstå, at de i §§ 207—210 givne Regler ere bindende for Undersøgelsesdommeren, forsåvidt det overhovedet er faktisk muligt at anvende dem. „Udelukkede ved Forholdets Natur" ville de være i det Omfang, hvori de forudsætte en Sigtet, naar en saadan endnu ikke findes i Sagen. Er der derimod en Sigtet, bestemmes hans Ret til Deltagelse i Retsmøderne såvelsom Nødvendigheden af hans Tilstedeværelse ligefrem efter Reglerne i §§ 207 og 20«, medens Reglen i § 209 må anvendes således, at Sigtede, hvis Forundersøgelse følger efter, må kunne forlange Udskrift inden Forundersøgelsens Slutning også af de retslige Efterforskningshandling, og, hvis Tiltale

rejses uden retslig Forundersøgelse, må kunne forlange Udskrift, såsnart Tiltale er rejst. Rejses ingen Tiltale, kan Sigtede forlange Udskrift, naar Sagen må betragtes som endt (jfr. § 78).

§ 198.

Hvad der stal forstås ved „vedkommende Embedsmand" i 1ste Stykke er normere forklaret i 2det Stykke, med Hensyn til hvilket det iøvrigt blot stal fremhæves, at, hvis Politimesteren ikke har ment, at der burde være spørgsmål om at undlade Påtale i medfør af § 33 og derfor ikke har gjort nogen Indstilling efter § 194, vil Overanklageren, der mulig vil se anderledes på Sagen, i alt Fald gennem den her foreskrevne Indberetning om, at retslig Forundersøgelse er begært af Politimesteren, kunne få fornøden Opfordring til at benytte sin Myndighed efter § 33. Den ommeldte Indberetning bor derfor allerede af den Grund kortelig angive Sagens mulige Ejendommeligheder.

§ 199.

At der jævnlig kan være Brug for en sådan „fortsat Efterforskning", som nærværende Paragraf omhandler, behøver ingen nærmere Forklaring. For Reglen i Paragraffens 2det Punktum kan der f. Eks. blive Brug, naar den, mod hvem en Sag er anlagt, uden at han er fængslet. senere findes i Færd med at unddrage sig Forfølgningen ved Flugt under Forhold, der ikke tilstede i Tide at opnå en Anholdelsesbeslutning af den Ret, ved hvilken Sagen er tingfæstet, eller at stille ham for denne Ret inden Udløbet af 24 Timer.

§ 200.

Naar denne Paragraf i Modsætning til det tidligere Forslags § 226 ikke giver Retten nogen Beføjelse til, uden videre at pålægge Politiets Embeds- eller Bestillingsmænd Boder for de af dem efter Rettens skøn begåede Myndighedsmisbrug, er Grunden hertil den, at man ikke har fundet det forsvarligt at undergive Politiets Embeds- eller Bestillingsmænd en saadan summarisk Retsforfølgning, hvorved de undrages alle de Garantier for, at deres Sag undersøges og overvejes på behørig Måde, som ellers tilsikres enhver Anden. Hvad der her tiltrænges, er dels, at den Private simpelt og hurtigt kan søge Rettens Beskyttelse mod formentlige Myndighedsmisbrug fra Politiets Side, for at Retten da enten

ved en misbilligende Udtalelse kan standse sådant Misbrug eller foranledige Ansvar gjort gældende på sædvanlig Måde, dels at der er et Middel til at hindre, at Politiet opretholder foreløbige Politihandlinger udover de i Loven forestævne Frisler. Disse to Formål opnås ved Paragraffens to første Stykker, uden at nogen Bode-Idømmelsesret derfor behøver at tilføjes.